

Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1988

Rare and scarce birds in the Netherlands in 1988

ROLF A. DE BY & PETER DE KNIJFF

Dit dertiende jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) geeft een overzicht van gevallen van zeldzame soorten in 1988 en van nagekomen gevallen uit eerdere jaren. Bovendien zijn gevallen opgenomen van 20 soorten en een ondersoort die niet zijn behandeld, maar waarvan publicatie zinvol lijkt (registratiesoorten, vgl. *Limosa* 60: 30). Dit is het laatste verslag waarin registratiesoorten worden gepubliceerd (zie de By, van IJzendoorn & CDNA 1989).

Dit verslagjaar behandelde de CDNA 295 gevallen betreffende 1988, waarvan 82% werd aanvaard (in 1983-87 respectievelijk 57, 58, 78, 75 en 75%). Vrijwel alle niet-aanvaarde gevallen waren naar de mening van de CDNA onvoldoende gedocumenteerd om zekerheid te krijgen omtrent de determinatie, of hadden vrijwel zeker betrekking op uitvangenschap ontsnapte vogels. Het niet-aanvaard zijn van een geval behoeft niet te worden opgevat als twijfel aan de determinatie, maar als onvoldoende overtuigingskracht van de documentatie. In De By, van IJzendoorn & CDNA (1989) is een lijst met te beoordelen soorten opgenomen.

Op 1 november 1989 was de CDNA als volgt samengesteld: J. W. de Roever (voorzitter), E. J. van IJzendoorn (secretaris extern), P. de Heer (secretaris intern), R. A. de By (archivaris), A. B. van den Berg, K. J. Eigenhuis, P. de Knijff, C. Reijnders en J. E. Winkelman. Ten einde een actuele verslaggeving mogelijk te maken, wordt men verzocht gevallen van zeldzame soorten kort na dato in te zenden naar *A. B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid*. Inzenders krijgen zo spoedig mogelijk bericht van ontvangst en beoordeling. Men wordt verzocht gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren, die gratis verkrijgbaar zijn bij *P. de Knijff, Cederstraat 37, 2404 VC Alphen aan den Rijn*.

Aanvaarde gevallen Accepted records

Bij de lijst van aanvaarde gevallen kan de volgende toelichting worden gegeven.

(a) Registratiesoorten zijn voorzien van een sterretje (*).
(b) Van ieder geval zijn de volgende gegevens opgenomen: (1) datum of periode; (2) plaats, bij voorkeur een gemeente of andere bekende topografische aanduiding; (3) provincie (zie afkortingen); (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend;

(5) een gevangen en geringde vogel is aangeduid met "ringvangst", een gevangen vogel met "vangst", een dood gevonden vogel met "vondst", een zingende vogel met "z"; (6) namen van waarnemers (niet bij registratiesoorten): eerst de naam van de ontdekker(s) of inzender(s), daarna de namen van ten hoogste twee medewaarnemers in alfabetische volgorde. Van gevallen die ontleend zijn aan de literatuur, is alleen de bron vermeld.
(c) Voor de wetenschappelijke naamgeving is in beginsel Voous (*Limosa* 53: 91-104) aangehouden.
(d) Getallen achter de soortnaam geven het aantal exemplaren aan van de aanvaarde gevallen uit de jaren 1900-68, 1969-86 en 1987 (voor een nadere toelichting zie *Limosa* 52: 217-219). Hierbij is geen rekening gehouden met de nog lopende herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst, *tenzij* anders vermeld.
(e) De volgende afkortingen zijn gebruikt:

Vrs Vogelringstation *ringing station*
ad adult
juv jeugdkleed *juvenile*
max maximum van *maximum of*
onv onvolwassen *immature*
z zingend *singing*

provincies *provinces*

CP Continentaal Plat
D Drenthe
Fl Flevoland
Fr Friesland
Gld Gelderland
Gr Groningen
L Limburg
NB Noord-Brabant
NH Noord-Holland
O Overijssel
U Utrecht
ZH Zuid-Holland
Zld Zeeland

tijdschriften *journals*

DB Dutch Birding
Lim Limosa

IJsdruiker *Gavia immer* (51,79,6)

9-10.1 Veendam Gr ad winter (A. de Bruin, R. Hofman, J. Sikkens). 9-31.1 Brouwersdam ZH ad winter (D. Groenendijk, M. Berlijn, J. van 't Hof e.a.). 7.2 Vlissingen Zld juv (E. Sanders). 13.3 Texel NH winter (F. J. Maas, R. Witte). 4.10-3.11 Twello Gld ad winter (B. Middendorp, M. Hutten e.a., *Dutch Birding Nieuwsbrief* 0: 7). 18.12 Noordwijk ZH winter (J. van Dijk).

Stormvogeltje, 8 december 1988, Texel (Salko de Wolf/Ecomare Texel). *Storm Petrel Hydrobates pelagicus*.

1986 28.1-13.2 IJmuiden NH ad winter (D. Groenendijk, M. Scholte e.a., betreft aanvulling reeds gepubliceerde data; vgl. *Lim* 61: 164).

Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus*

8.12 Texel NH vangst (via A. J. Dijkse).

Het genoemde exemplaar werd versuft aangetroffen op de trans van de vuurtoren bij het Eyerlandse Gat. Direct na binnenkomst op het vogelopvangcentrum Ecomare werd het in vrijheid gesteld.

Ralreiger *Ardeola ralloides* (16,20,1)

19.5 Meijndel ZH ad (J. F. van Dijken).

Koereiger *Bubulcus ibis* (3,47,2)

28.5 Onderwierum Gr (B. J. Koks, R. Nuiver e.a.). 23.8 Steile Bank Fr (K. Zwaan, T. Haitjema).

1987 2.9-23.10 Schagen NH (G. Bobeldijk, J. Manneveld, D. van Dijk e.a.). 21-23.10 Oostzaan NH (A. de Bruin, P. van Scheepen e.a.).

***Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* (33,163,2)

17.5 Gendt Gld. 19-20.8 Lepelaarsplassen Fl.

***Grote Zilverreiger** *Egretta alba* (26,100,7)

29.2 Harderbroek Fl. april-september Oostvaardersplassen Fl max twee. 11.11 Leidschendam ZH twee. 14.11 Amsterdam NH. 25.12 Leidschendam ZH.

1984 8-18.3 Oostvaardersplassen Fl ad (P. van Scheepen, E. J. van Huijssteeden, A. Nolten (betreft een uitbreiding van gepubliceerde datum; vgl. *Lim* 61: 164)).
1987 5.9 Oostvaardersplassen Fl.

***Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra*

15.5 Strabrechtse Heide NB ad. 23.7 Gorssel O. 27.7 Beetsterzwaag Fr drie. 2-3.8 Stavoren Fr. 6.8 Oostvoorne ZH drie juv. 10.8 Den Oever NH ad + twee juv. 12.8 Zuidelijk Flevoland Fl drie juv. 12.8 Schiermonnikoog Fr juv. 13-14.8 Oostvaardersplassen Fl max acht. 18, 22.8 Dinteloord NB vier juv. 19.8 Wijthmen O ad. 20.8 Haaksbergerven O juv. 29.8 Lauwersmeer Gr.

1987 23.8 Huizen NH in plaats van 22.8 (vgl. *Lim* 61: 165).

Flamingo *Phoenicopterus ruber roseus*

18.2 Sirjansland Zld twee ad + onv (L. J. R. Boon, A. de Bruin e.a.). 27.7-6.11 Steile Bank Fr max twee ad (B. J. Koks, T. Haitjema, K. Zwaan e.a.).

De commissie stelt zich op het standpunt dat de twee adulte exemplaren van 18.2 dezelfde zijn als de reeds eerder voor Zeeland gepubliceerde (vgl. *Limosa* 61: 165).

Dwerggans *Anser erythropus* (41+,66,8)

9.1-8.2 Strijen Zld max twee ad, drie juv + ad ♀ met kleurringen (M. Berlin, K. A. van Eerde, P. van Scheepen e.a., *British Birds* 82: 322, *DB* 10: 102, vgl. *Vogels* 47: 205). 11.1, 8.2 Stad aan het Haringvliet Zld ad met kleurringen (M. Raes, vgl. *Lim* 61: 165). 13.1 Yerseke Zld ad (J. van Impe). 23.1 Kievitslanden Fl ad (E. Russer, M. van Lokven). 17.2 Willemstad NB ad met kleurringen (M. Raes). 12-13.3 Anjum Fr ad (M. Olthoff, A. de Bruin e.a.).

1981 2.2 Nijemirdum Fr ad (T. Haitjema, betreft correctie gepubliceerde datum; vgl. *Lim* 57: 19).

1987 2.1 Heinkenszand Zld ad (G. A. Davidse, J. M. Walhout, betreft correctie gepubliceerde datum; vgl. *Lim* 60: 196). 3.1 Dronten Fl ongeringd ad + 4 juv met kleurringen (R. F. J. van Beusekom).

Het gekleurde exemplaar van Stad aan het Haringvliet dook nogmaals op te Willemstad; zie voor de omzwingingen van deze vogel ook *Limosa* 61: 165. Vogels met kleurringen worden *niet* in de telling betrokken.

***Sneeuwgans** *Anser caerulescens* (87,525,13)

1-14.1 Ruiten e.o. Fl drie ad (reeds in 1987 aanwezig; zelfde 27.2 Tibma Fr). 2.4 Norderleeg Fr twee ad. 7.5 Noordwijk aan Zee ZH ad blauwe fase. 12.9 Stellendam ZH ad. 18.10 Schiermonnikoog Fr ad. 21.10 Anjum Fr ad blauwe fase. 23.10 Piaam Fr twee ad (zelfde 4.11 Tjerkwerd Fr, 5.11 Westhem Fr, 15.11 en 9.12 Nijezijl Fr). 25.10 Anjum Fr twee ad + drie juv (zelfde 21.11 Oudega Fr, 27. 11-27.12 Creil e.o. Fl). 8.12 Saeftinghe Zld ad.

1982 6-7.3 Workumerwaard Fr ad + twee juv (zelfde 13.3 Doniaburen Fr, 19.3 Gaast Fr en 27.3 Piaam Fr). 23.10 Woudsend Fr twee ad (zelfde 30.10 Elahuizen Fr, 27.11 Woudsend Fr en 29.12 Ruiten Fl).

1983 8.1 Bant Fl twee ad (reeds in 1982 op 23.10 bij Woudsend Fr gemeld) (zelfde 29.1 Ruiten Fl, 13.2 Creil Fl, 26.2 Sandfirden Fr, 26.2 Workumerwaard Fr). 15.10 Workumerwaard Fr ad. 21.10 Steile Bank Fr twee (zelfde 29.10 Steile Bank Fr en 6.11 Lemmer Fr). 19.11 Idseghuizum Fr ad. 26.11 Creil Fl drie ad (zelfde 3.12 Ruiten Fl, 18.12 Creil Fl en 31.12 Espel Fl).

1984 21.1 Espel Fl (reeds in 1983 op 26.11 bij Creil Fl gemeld; zelfde 24.2 en 9.3 Piaam Fr). 22.1 Ferwoude Fr twee ad. 5.12 Steile Bank Fr twee ad. 22.12 Creil Fl vier ad.

1985 17, 19.2 Creil Fl twee ad. 18.5 Oostvaardersplassen Fl drie ad. 18.10, 2.11 Workumerwaard Fr ad. 23.11 Ruiten Fl drie ad. 1.12 Oudemirdum Fr twee ad.

1986 22.11 Creil Fl ad + twee juv (zelfde vogels 23.11, 6 en 26.12 Ruiten Fl). 6.12 Hommerts Fr twee.

1987 17.1 Urk Fl (reeds in 1986 op 22.11 bij Creil Fl gemeld; zelfde vogels 24.1 en 1.2 Creil Fl). 13.11 Elahuizen Fr twee ad (op 15.11 bij Sandfirden Fr aanwezig). 26-27.12 Ruiten Fl drie ad. 27.12 Nijenbeek O ad.

Ross' Gans *Anser rossii* (0,1,2)

20-27.1 Wissenkerke Zld twee ad (E. J. van Huijssteeden, F. Dorel, P. de Knijff e.a.). 23.5 Biervliet Zld ad (H. Castelijns, W. de Kock).

Het exemplaar van Biervliet heeft naar inzien van de commissie betrekking op één van de exemplaren van Wis-

senkerke. Andere waarnemingsdata werden niet ontvangen.

***Rotgans** *Branta bernicla hrota* (47,684+,2)

17.10 Texel NH ad.21.11 Yerseke Zld juv.

1987 2.2 Anna Paulowna NH twee.

Na de forse invasie van 1986/87 (100+ exemplaren) een duidelijk dieptepunt met slechts twee waarnemingen.

Rotgans *Branta bernicla nigricans* (0,41,5)

16.1 Urk Fl ad (A. J. Dijkstra). 30.1-4.2 Schiermonnikoog Fr ad (D. J. Moerbeek, W. Wiegant). 1-4.2 Schiermonnikoog Fr ad (D. J. Moerbeek). 5.5 Kloosterburen Gr ad (P. A. Roos). 19.11 Schiermonnikoog Fr ad (D. J. Moerbeek, T. M. van der Have).

1983 23.12-30.1.84 Schiermonnikoog Fr ad (P. A. Roos, J. Kooiker).

1985 15-17.12 Schiermonnikoog Fr ad (P. A. Roos).

1986 26.3 Kloosterburen Gr ad (P. A. Roos, R. M. van Dongen, P. W. W. de Rouw).

1987 7-19.5 Paesens Fr ad (P. A. Roos). 9.11 Ameland Fr ad (T. Damm).

Van de 46 exemplaren die tot nu toe in ons land werden vastgesteld, is van 35 de leeftijd bekend; het waren alle adulte vogels!

***Roodhalsgans** *Branta ruficollis* (81,299,7)

12.1 Gaast Fr. 30-31.1 Scharendijke Zld. 20.2 Gaast Fr twee. 27.11 Workumerwaard Fr. 28.11 Anjum Fr twee. 24.12 Gaast Fr. 24, 26.12 Piaam Fr. 26.12 Gaast Fr twee. 30.12 Korendijkse Slikken ZH.

1983 12.2 Lemmer Fr ad (zelfde vogel 12.2 Koudum Fr, 20.2 Gaastmeer Fr en 13.3 Oudega Fr).

1984 15.12 Piaam Fr ad (zelfde vogel 26.12 Rutten Fl).

1985 20.1 Sondel Fr ad. 26.1, 13.2 Sondel Fr twee ad. 14.2 Sondel Fr ad. 21.12 Rutten Fl ad.

1986 10.1 Rutten Fl ad. 1.3 Rutten Fl twee ad. 2.3 Koudum Fr ad. 23.2 Ossenkampweg Fl. 18.4 Schiermonnikoog Fr. 5.12 Anjum Fr. 8.12 Anjum Fr.

1987 10.1 Workumerwaard Fr. 25.1 Rutten Fl ad. 10.2 Bemmelse Waard Gld. 17.2 Haskerdijken Fr.

Amerikaanse Smient *Anas americana* (0,12,1)

17-23.10 Schiermonnikoog Fr ♂ (M. Berlijn e.a.).

Wintertaling *Anas crecca carolinensis* (4,3,1)

26.4 Lauwersmeer Gr ♂ ad (M. Olthoff).

De laatste waarneming stamde uit 1985.

Blauwvleugeltaling *Anas discors* (2,9,3)

28.4 Meijndel ZH ♂ ad (G. van der Bent, L. J. R. Boon e.a.). 29.4-1.5 Eemshaven Gr ♂ ad zomer (A. de Bruin e.a.). 31.8 Oostvaardersdijk Fl ♂ elipskleed (L. van der Veen, M. Berlijn e.a.).

Ringsnaveleend *Aythya collaris* (3,8,1)

16.1-14.2 Grathem L ♂ ad (M. Berlijn, E. A. W. Ernens, P. van Scheepen e.a.). 17.4 Pampushaven Fl ♂ ad (F. Vogelzang, G. van Duin e.a.).

De Limburgse vogel werd voor het eerst vastgesteld op 26 februari 1982 te Roermond en wordt derhalve niet nogmaals meegeteld.

***Witoogend** *Aythya nyroca*

8.9 Gijsselte D ♂ ad.18.9 Zevenhuizen ZH ♂ ad.13.9 Hoogkerk Gr ♂ ad. 29.10 Strabrechtse Heide NB ♂ + twee ♀♀.

Witkopeend *Oxyura leucocephala* (6,2,1)

9-11.12 Maasdijk ZH (E. Hartman, R. Hofland e.a.).

***Zeearend** *Haliaeetus albicilla* (?,177,2)

20.11 Oostvaardersplassen Fl onv. 28.12 Oostvaardersplassen Fl twee onv.

1987 7.2 Dinteloord NB onv.

***Roodpootvalk** *Falco vespertinus* (81,380,36)

11.5 Hoevelaken Gld. 15.5-18.5 Haagse Waterleidingduinen ZH max zes. 12.5-15.5 Zuidelijk Flevoland Fl max vijf. 15-17.5 Strabrechtse Heide NB acht. 15.5 Katwijk aan Zee ZH drie. 17.5 Haaksbergervene O twee. 17.5, 20.5 Dinteloord NB. 18.5 Nijenbeek Gld. 21.5 Engbertsdijksvenen O zeven. 21-22.5 Bakkum NH. 7.9 Haagse Waterleidingduinen ZH juv.

1987 26.8 Waterlandseweg Fl onv moet zijn 26.8.1984.

Helaas is slechts een fractie van de waarnemingen aan de CDNA doorgegeven. Een voorzichtige schatting op grond van aan *Dutch Birding* doorgegeven waarnemingen (E. van der Burg) leert ons dat er in 1988 wellicht zo'n 150 Roodpootvalken in Nederland hebben verbleven, een aantal waarbij vorige "invasies" verbleken.

Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla*

14-23.5 Zwanenwater NH z ♂ (J. W. de Roever e.a.). 26.5 Naardermeer NH z ♂ (G. van Duin, F. Vogelzang).

Kleine Trap *Tetrax tetrax* (17,4,1)

14.4 Vliegbasis de Peel NB ♀ (R. Wildekamp, F. Aelberts).

***Steltkluit** *Himantopus himantopus*

18-30.4 Randwijk/Opheusden Gld twee. 9-10.5 Garrelsweer Gr. 22.5 Tholen Zld.

1987 1.5 Amstelmeer NH ♂.8.6 Nieuwehorne Fr ♂.

Griël *Burhinus oedinenus* (veel,18,1)

3.5 Texel NH (A. J. Dijkse, H. Hoek).

Steppevorkstaartplevier *Glareola nordmanni* (4,17,1)

3.8 Ritthem Zld ad zomer (A. & R. Joosse).

Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (5,26,5)

10.5 Lauwersmeer Gr ad zomer (W. Steenge, A. de Bruin e.a., DB 10: 153). 10-13.5 Garrelsweer Gr ad zomer (E. J. Boekema, A. de Bruin, M. Olthoff e.a.). 27-28.7 Oostvaardersplassen Fl ad (M. Berlijn e.a.). 18.9 Oostvaardersplassen Fl ad (R. Kampf, G. Dumay e.a.). 19.11 Oostvaardersplassen Fl juv (M. Berlijn).

Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus*(23,40,5)

9-11.5 Lauwersmeer Gr drie ad zomer (E. G. C. van Ommen, A. de Bruin e.a.). 26-28.5 Lauwersmeer Gr ad zomer (P. A. Roos, E. B. Ebels e.a.). 28.5 Boerengat Zld ad zomer (H. Castelijns, A. Bourgonje).

Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis* (6,2,1)

18-19.10 Eemshaven Gr ad (M. Geertsema, S. de Bruin e.a.).

Grote Grijs Snip *Limnodromus scolopaceus*(0,4,1)

4-7.5 Lauwersmeer Gr ad zomer (I. de Boer, A. de Bruin e.a., DB 10: 153).

Poelruiter *Tringa stagnatilis* (19,66,4)

21.5 Garrelsweer Gr drie ad zomer (K. Scholten, R. Hofkamp, S. Luinenburg). 22-29.5 Philippine Zld ad zomer (H. Castelijns e.a.).

1984 26-28.4 Spaarnwoude NH winter (E. B. Ebels e.a.). 14.5 Eemshaven Gr winter (E. B. Ebels e.a.).

1987 11-18.8 Eemshaven Gr max twee winter (E. G. C. van Ommen, E. B. Ebels e.a.).

Terekruiter *Xenus cinereus* (0,6,1)

16-21.5 Buggenum L ad (R. Cuypers, A. B. van den Berg, M. Berlijn e.a.).

De aangegeven aantallen gelden na herziening van de waarnemingen van deze soort (vgl. Mauer & van IJzendoorn 1987, *Limosa* 61: 168).

Grote Franjepoot *Phalaropus tricolor* (2,12,1)

10.5 Lauwersmeer Gr ♀ ad zomer (P. Knolle, S. de Bruin e.a.).

***Rosse Franjepoot** *Phalaropus fulicarius*

8.10 Den Helder NH twee juv. 9-26.10 Petten NH twee juv. 17-26.10 Texel NH. 5.12 Katwijk aan Zee NH. 6.12 Katwijk aan Zee NH.

1984 28.10 Camperduin NH. 3.11 Scheveningen ZH →Z. 18.11 IJmuiden NH. 10.12 Scheveningen ZH →Z.

1985 6.11 Camperduin NH →N. 7.11 Scheveningen ZH →Z. 9.11 Camperduin NH twee (waarvan één →Z). 10.11 IJmuiden NH.

Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* (77,77,14)

10-11.9 Den Oever NH juv (J. van 't Hof, M. Berlijn e.a., *DB* 10: 198). 18.9 Schiermonnikoog Fr ad (W. E. M. van der Schot, M. Berlijn e.a.). 24.9 Camperduin NH ad (D. Groenendijk e.a.). 5.10 Castricum NH ad (P. S. Ruiters, A. de Jong, A. Wijker). 7.10 Camperduin NH ad (D. J. Moerbeek). 8.10 Camperduin NH drie ad + juv (M.

Berlijn e.a.). 8.10 Texel NH ad + twee juv (F. J. Maas e.a.). 8.10 Westkapelle Zld onv (J. M. Walhout, H. P. Braam, G. A. Davidse e.a., *DB* 11: 43). 15.10 Texel NH vondst juv (A. & P. de Knijff).

1985 23.9 Schiermonnikoog Fr vondst juv (Fuhrmann 1988).

In recente jaren werd niet eerder een dergelijk aantal vogels vastgesteld. De ware omvang van deze opmerkelijke influx van Kleinste Jagers kan pas worden vastgesteld als alle waarnemingen zijn ingediend.

***Zwartkopmeeuw** *Larus melanocephalus*

IJmuiden NH 8.1 tweede-winter, 14.8 ad, 13.11 ad winter, 10.12 ad winter.

Overige plaatsen 1.1 Randwijk Gld eerste-winter. 26.3-12.5 Maasvlakte ZH max twee ad. 2.4 Houtribsluizen Fl twee ad. 16.4 Oostvaardersplassen Fl twee ad. 17-19.4 Deventer O tweede-zomer. 10.6 Urk Fl ad. 21.6 Katwijk aan Zee ZH ad + tweede-zomer. 10, 24.7 Maasvlakte ZH ad. 18.7 Scheveningen ZH ad. 15.8 Deventer O juv. 18.8 Scheveningen ZH juv. 20-29.8 Deventer O juv. 23.8-12.9 Katwijk aan Zee ZH juv. 29.8 Katwijk aan Zee ZH tweede-zomer + zes juv. 29.8 Valkenburg ZH juv. 3.10 Texel-Den Helder NH ad winterkleed. 8.10 Katwijk aan Zee ZH eerste-winter. 15.10 Hoek van Holland ZH eerste-winter. 19.10 Schiermonnikoog Fr ad. 1.9 Oostvaardersplassen Fl juv.

1984 2.7 Castricum NH eerste-zomer. 8.7 Scheveningen ZH juv →Z + ad. 15.7 Camperduin NH ad →Z. 30.7 Scheveningen ZH tweede-zomer →Z. 6.10 IJmuiden NH tweede-winter. 14.10 Bloemendaal NH ad →Z. 17.10 Schiermonnikoog Fr tweede-winter →Z.

1985 *Camperduin NH* 14.3 ad →N, 9.4 tweede-zomer →N, 10.4 eerste-winter →N, 2.5 tweede-zomer →N, 8.6 twee tweede-zomer →N, 30.6 ad →Z, 6.7 ad →Z, 13.7 eerste-zomer →N, 14.8 ad + tweede-zomer →Z, 18.8 eerste-zomer →Z.

Kleinste Jager, 10 september 1988, Den Oever (J. van 't Hof). *Long-tailed Skua* *Stercorarius longicaudus*.

Kleine Kokmeeuw, 6 augustus 1988, IJmuiden (Arnoud van den Berg). *Bonaparte's Gull* *Larus philadelphia*.

Westkapelle Zld 14.9 juv →Z, 21.9 juv →Z, 13.10 ad →Z, 22.12 ad →Z.

Overige plaatsen 2.2 Scheveningen ZH tweede-winter →Z. 23.3 IJmuiden NH eerste-winter. 28.4 Maasvlakte ZH twee ad →Z. 4.5 IJmuiden NH tweede-zomer →N. 4.6 Huizen NH ad zomer. 18.7 Texel NH ad →Z. 12.9 Scheveningen ZH juv →Z. 26.10 Egmond aan Zee NH tweede-winter →N.

1986 *Camperduin NH* 28.3 ad →N, 19.4 eerste-zomer →N, 26.4 ad →N, 8.5 twee ad →N, 4.6 ad →N.

Overige plaatsen 15-16.4 Schoorl NH twee ad zomer. 24.4 Egmond aan Zee NH tweede-zomer →N. 3.5 Lepelaarsplassen Fl twee ad zomer. 3.5 Oostvaardersplassen Fl twee ad zomer.

1987 18.4, 21.6 Schoorl NH tweede-zomer. 18.4 Lelystad Fl twee ad zomer. 23.4 Burgervlotbrug NH twee ad zomer. 16.5 Oostvaardersplassen Fl ad. 18.5 Lelystad Fl twee tweede-zomer. 16.6 Zundert NB drie. 22.6-13.7 Eemnes U drie ad + twee tweede-zomer. 10.7 Petten NH tweede-zomer. 20.9 IJmuiden NH tweede-winter.

Franklins Meeuw *Larus pipixcan* (0,1,1)

10.6 Rottergaast Fr vondst ♂ ad (M. Versluys, via J. Fokkema, Beers & Fokkema 1988).

***Vorkstaartmeeuw** *Larus sabini*

14.9 Schiermonnikoog Fr twee juv →Z. 24.9 Westkapelle Zld juv →Z. 7.10 Westkapelle Zld ad →Z. 7.10 Camperduin NH juv →Z. 8.10 Medemblik NH juv →Z. 8.10 Katwijk aan Zee ZH juv. 8.10 Scheveningen ZH juv →Z. 9.10 Katwijk aan Zee ZH juv.

1984 10.9 Scheveningen ZH juv →Z. 20.10 Camperduin NH juv →Z + juv →N. 20.10 Scheveningen ZH ad →Z.

23.11 Camperduin NH juv →N. 25.11 Camperduin NH juv →N. 25-26.11 IJmuiden NH juv.

1985 5.9 Westkapelle Zld juv. 13.9 Westkapelle Zld ad →Z. 15.10 Terschelling Fr juv →O. 2.11 Schiermonnikoog Fr juv →W. 7.11 Scheveningen ZH juv →Z. 9.11 Westkapelle Zld juv →Z.

1986 Camperduin NH eerste-winter →Z.

Kleine Kokmeeuw *Larus philadelphia* (0,1,1)

16.6-29.1.89 IJmuiden NH eerste-zomer ruiend naar tweede-winter (K. J. Eigenhuis, J. van 't Hof, W. Hoogendoorn e.a., *Birding World* 1: 307, *DB* 10: 158, 199, *Dutch Birding Nieuwsbrief* 1: 5, *Vogeljaar* 37: 37).

Geelpootmeeuw *Larus cachinnans*

19.1 Heel L ad winter (L. J. R. Boon, M. Berlijn, A. de Bruin). 16.4 Maasvlakte ZH ad zomer (D. Groenendijk, K. J. Eigenhuis, J. van 't Hof). 18.7 Katwijk ZH ad zomer (G. van der Bent). 14.8 Budel-Dorplesin NB twee ad zomer (G. van Vlieden, I. Kwanten). 1.10 IJmuiden NH ad winter (D. Groenendijk, G. J. van den Berg). 11.12 IJmuiden NH ad winter (K. Kraayeveld, B. de Lange, K. de Vries).

1982 25.9 Maasvlakte ZH ad zomer (P. van Scheepen, A. J. Dijkstra).

1985 31.8 Maasvlakte ZH ad zomer (W. Hoogendoorn, P. van Scheepen).

1987 7.7 Veendam Gr juv (via A. L. Spaans). 16.8 Voorst Gld juv (G. Groot Koerkamp, R. Brinkhof).

Een uiterst opvallend geval was de aflezing van de kleurringen van een juveniel exemplaar te Veendam op 7 juli 1987. De vogel bleek op 1 juni van hetzelfde jaar te zijn geringd te Asinara aan de noordwestkust van Sardinië en had derhalve ruim 1300 km afgelegd in vijf weken.

Kleine Burgemeester *Larus glaucooides* (16,32,2)

11.8 Schiermonnikoog Fr eerste-zomer (J. Letschert, P. S. Ruiters, E. Nieboer). 23.10 Texel NH eerste-winter (T. J. C. Luyendijk, M. Berlijn e.a.).

Grote Burgemeester *Larus hyperboreus

17.1 Scheveningen ZH eerste-winter. 31.1 Brouwersdam ZH ad. 16.4, 2.5 Schoorl NH eerste-winter. 3.12 Brouwersdam ZH ad.

1984 Camperduin NH 11-18.2 eerste-winter, 11.4 eerste-winter, 13.10 eerste-winter →Z, 21.12 eerste-winter →Z.

Scheveningen ZH 8.1 eerste-winter, 16-26.2 eerste-winter, 3.3 eerste-winter, 25.3 eerste-winter, 3.10 ad →N, 3.10-19.1.85 eerste-winter, 31.10 ad →Z, 18.11 eerste-winter, 1.12 tweede-winter, 21.12 eerste-winter →Z, 29.12 eerste-winter.

Overige plaatsen 4.1 Westkapelle Zld eerste-winter. 20.3 Texel NH eerste-winter. 29.4 Noordwijk aan Zee ZH eerste-zomer →Z. 15.5 Huisduinen NH eerste-zomer →Z. 1.12 Texel NH eerste-winter →Z. 8.12 Texel NH tweede-winter →Z. 16.12 Continentaal Plat eerste-winter.

1985 Texel NH 19.1 eerste-winter, 16.2 eerste-winter →N, 24.2 eerste-winter →N, 15.4 eerste-zomer, 28.4 eerste-zomer →N, 29.12 eerste-winter →N.

Camperduin NH 3.3 eerste-winter →N, 11.1 eerste-winter →N, 6.12 eerste-winter →Z, 21.12 eerste-winter + tweede-winter, beide →Z.

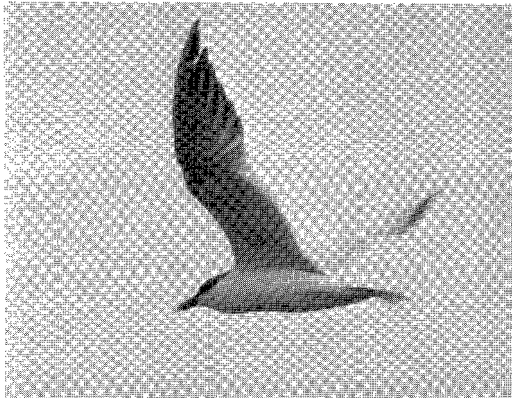
Westkapelle Zld 2.2 eerste-winter, 23.3 tweede-winter + derde-winter, beide →Z, 20.4 eerste-zomer →Z, 11.11 eerste-winter →Z.

Overige plaatsen 21.1 Continentaal Plat eerste-winter. 2.2 Castricum NH eerste-winter →N. 12.4 Schouwen Zld tweede-zomer →Z.

1986 1.1-22.2 Scheveningen ZH eerste-winter. 11.1 Terschelling Fr eerste-winter →W. 12.1 Terschelling Fr derde-winter →W. 13.1 Noordwijk aan Zee ZH twee eerste-winter →Z. 13.1 Texel NH eerste-winter →Z. 19.1 Camperduin NH ad →N. 19.1 Groet NH onv. 28.2 Camperduin NH eerste-winter →N. 28.3 Texel NH eerste-winter. 16.4 Camperduin NH twee eerste-winter →Z.

Lachstern *Gelochelidon nilotica*

8.5 Breskens Zld ad zomer (R. Sponselee, L. Apon, F. Arts). 15.8 Balgzand NH acht ad + drie juv (R. E. Brouwer). 18.8 Maasvlakte ZH ad + juv (M. Berlijn, E. & G.

Lachstern, 21 augustus 1989, Camperduin (Arnoud van den Berg). *Gull-billed Tern Gelochelidon nilotica*.

C. A. Sangster). 20.8 Camperduin NH ad zomer + twee ad winter (P. Bauwens, R. J. den Tex, *DB* 10: 200).

1987 10.8 Schagen NH ad zomer (R. F. J. van Beusekom). 21.8 Balgzand NH negen ad + juv (D. Groenendijk, M. Scholte).

Reuzenster *Sterna caspia

28.6-25.8 Oostvaardersplassen Fl max vier. 20.7-20.9 Steile Bank Fr max twaalf. 9.8-11.9 Mokkebank Fr max twintig. 9.8 Den Oever NH. 13.8-10.9 Workumerwaard Fr max vijftien. 23.8 Gaast Fr drie. 23.8 Piaam Fr twee. 28.8 Lauwersmeer Gr. 30.8 Lauwersmeer Gr vier ad + juv. 11.9 Lauwersmeer Gr ad + juv.

1983 17.4 Steile Bank Fr twee. 7.5 Steile Bank Fr. 1.8-23.9 Steile Bank Fr max eenentwintig. 21.8 Oudemirdum Fr zeven.

1984 15.4 Steile Bank Fr. 30.7-27.9 Steile Bank Fr max zeventien. 11.8 Lemsterland Fr twee.

1985 12.8-27.9 Steile Bank Fr max twaalf. 25.8 Mokkebank Fr twee. 15.9 Mokkebank Fr.

1986 6.8-12.9 Steile Bank Fr twee. 31.8 Piaam Fr zes. 5-6.9 Muiderzand Fl ad + twee juv. 8-11.9 Huizen NH twee ad + twee juv. 3.10 Muiderzand Fl juv.

1987 19.8-26.9 Steile Bank Fr max vijf. 10.9 Huizen NH twee.

Witwangstern *Chlidonias hybridus* (196,64,3)

9.5 Amsterdam NH (R. F. J. van Beusekom). 10.5 Garrelswier Gr twee ad zomer (E. J. Boekema, M. Olthoff, T. Bakker).

***Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* (32,262,8)**

12-13.5 Lauwersmeer Gr. 27.6-1.9 Oostvaardersplassen Fl vier. 31.7 Gooimeer t.h.v. Naarden NH. 9.9 Huizen NH juv. 30.9 Gooimeer t.h.v. Almere-Haven Fl.

1984 13.8 Steile Bank Fr juv.

1985 11.8 Huizen NH.

1986 16.8 Mokkebank Fr. 31.8 Piaam Fr ad.

1987 13.7 Oostvaardersplassen Fl twee. 8.8-16.8 Gooimeer t.h.v. Naarden NH twee. 16.8 Oostvaardersplassen Fl.

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (13,29,0)

1986 2.11 IJmuiden NH eerste-winter (R. & K. Kraayeveld).

1987 9-12.5 Scheveningen ZH ad zomer (M. Simonis, A. de Bruin, G. C. A. Sangster e.a., *Vogeljaar* 35: 358).

Kleine Alk *Alle alle

oktober Katwijk aan Zee ZH vondst. 27.10 Maasvlakte ZH ringvangst. 30.10 Den Helder NH. november Katwijk aan Zee ZH vondst. 20.11 Stellendam ZH vondst. 6.12 Katwijk aan Zee ZH vondst. 9.12 Kijkduin ZH vondst. 10.12 Den Helder NH vondst. 10.12 IJmuiden NH. 20.12 IJmuiden NH. 20.12 IJmuiden NH vondst. 24.12 Brouwersdam Zld ad.

1984 Camperduin NH 15.1 →N, 16.1 →N, 6.10 →N, 20.10 →N, 20.11 →N.

Overige plaatsen 25.1 IJmuiden NH. 20.11 Texel NH twee →Z. 26.11 IJmuiden NH →Z. 10.12 Continentaal Plat. 19.12 Continentaal Plat.

1985 Camperduin NH 1.1, 5.1 →Z, 3.3 →Z, 14.3 →N, 2.11 →Z + zeven →N.

Overige plaatsen 1.1 Scheveningen ZH →Z. 11.1 Continentaal Plat. 19.10-10.12 langs gehele Nederlandse kust 181.

1986 25.1 Westkapelle Zld →Z. 25.1 Scheveningen ZH.
19.2 Camperduin NH drie. 26.10 's-Gravenzande ZH.
1987 24.10 Texel NH.

Oehoe *Bubo bubo* (0,1,1)

4-14.2 Zuid-Limburg L (precieze locatie achtergehouden)
(P. Vossen, E. B. Ebels e.a., Vossen 1988).

De meest waarschijnlijke verklaring voor het voorkomen van deze soort is het succes van de herintroductie in de Duitse Eiffel. Voor het eerst werd een Oehoe in het jaarverslag vermeld in 1979.

Bijeneter *Merops apiaster* (35,78,1)

7.5 Breskens Zld ad (A. H. Ova, S. Lilipaly e.a.).

1984 20.6 Oegstgeest ZH ad (T. J. C. Luyendijk).

Een mager jaar vergeleken met de 19 in 1987.

Scharrelaar *Coracias garrulus* (29,28,2)

15.5 Meijndel ZH ad (M. Hemkes, C. Dekker e.a.). 5.7 Driebergen U ad (R. Griffioen, K. Uilhoorn, P. Weers).

De laatste gevallen hadden betrekking op vier exemplaren in 1982.

***Hop** *Upupa epops*

15-16.10 Texel NH.

Kalanderleeuwerik *Melanocorypha calandra* (0,1,1)

16.5 Texel NH (P. A. J. van der Wolf, van der Wolf 1989).

Een tweetal gevallen van deze soort, betreffende respectievelijk vier exemplaren en een exemplaar, is onlangs herzien en wordt niet langer aanvaardbaar geacht (van IJzendoorn & CDNA in voorb.). De aangegeven aantallen derhalve zijn na correctie van de Avifaunistische Lijst.

Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla* (0,7,2)

24.4 Kennemerduinen NH ringvangst (Vrs van Lennep, DB 10: 153). 30.4 Egmond-Binnen NH (D. J. Moerbeek, A. B. van den Berg e.a.).

Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica* (1,4,2)

13.5 Kornwerderzand Fr (D. J. Moerbeek, T. M. van der Have). 23.5 Alphen aan den Rijn ZH (E. van der Burg, K. Kraaijeveld e.a.).

De aangegeven aantallen zijn na herziening van de Avifaunistische Lijst. Een waarneming uit 1967 wordt nu niet meer aanvaardbaar geacht (van IJzendoorn & CDNA in voorb.).

Grote Pieper *Anthus novaeseelandiae* (?,196,34)

Texel NH 8.9 drie onv (R. F. J. van Beusekom), 3.10 twee →ZW (R. F. J. van Beusekom, H. Gebuis, D. Meijer), 14-21.10 max zes (M. Berlijn, L. J. R. Boon, R. E. Brouwer e.a.).

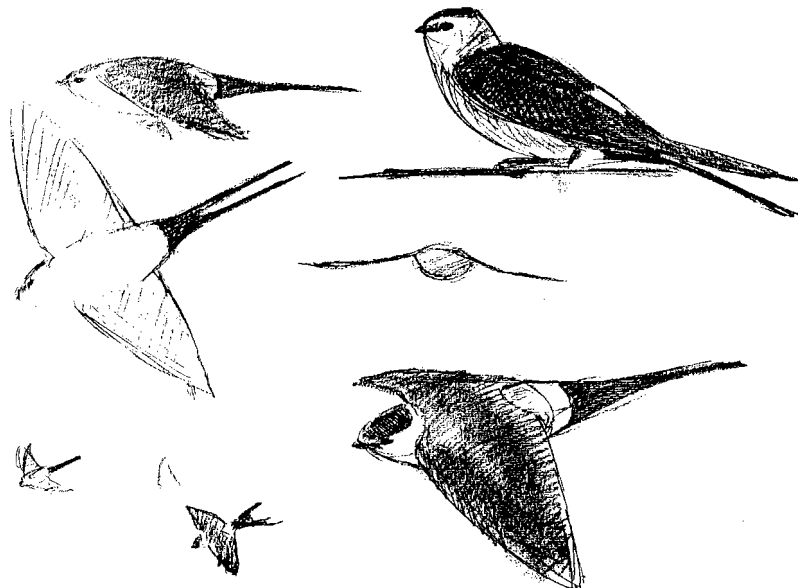
Katwijk ZH 20.9 drie (K. J. Eigenhuis, D. Groenendijk, A. Noorddam), 11.10 →Z (G. van der Bent, R. van Rossum), 12.10 →Z (G. van der Bent, R. van Rossum), 14.10 →Z (G. van der Bent).

Overige plaatsen 1-16.4 Breskens Zld (J. Walhout, S. Lilipaly, P. van Tuil, DB 10: 154). 8.9 NAM-platform CP NW van Ameland Fr (L. J. R. Boon, A. Bosma). 30.9 Muiderzand Fl twee →ZW (R. F. J. van Beusekom). 1.10 Rohel Fr (J. de Jong, K. Zwaan). 1.10 Maasvlakte ZH (M. Berlijn e.a.). 1.10 Westkapelle Zld (H. P. Braam, G. A. Davidse). 2.10 Lelystad Fl →ZW (R. F. J. van Beusekom). 2.10 Maasvlakte ZH (J. W. de Roever). 2.10 Veere Zld (H. P. Braam e.a.). 3.10 Maasvlakte ZH twee (W. Breedveld, H. Dijkshoorn). 12.10 Kennemerduinen NH ringvangst (Vrs van Lennep). 13.10 Kennemerduinen NH ringvangst (Vrs van Lennep). 13.10 Vlaardingen ZH (W. Breedveld). 26.10 Den Oever NH (R. E. Brouwer, G. Hazenhook). 14.11 IJmuiden NH (J. Scharringa).

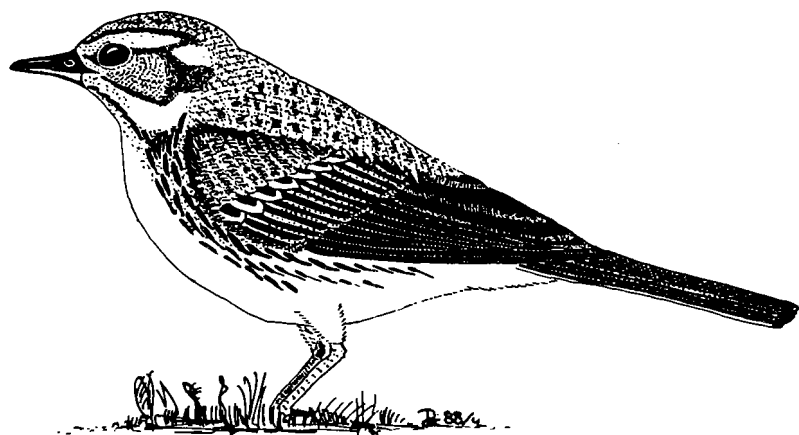
1983 24.9 Oostvoorne ZH (W. & R. Breedveld).

1985 21.9 Muiderzand Fl (R. F. J. van Beusekom, J. de Jong). 30.9 Texel NH vier (R. F. J. van Beusekom, G. Blok, K. J. Eigenhuis e.a.). 2.10 Muiderzand Fl →ZW (R. F. J. van Beusekom).

1987 21.9 Blaricum NH twee (R. F. J. van Beusekom).

Roodstuitzwaluw, 13 mei 1988, Kornwerderzand (Dirk Moerbeek). Red-rumped Swallow *Hirundo daurica*.

Siberische Boompieper, 20 april 1988, Alphen a.d. Rijn (Peter de Knijff). *Olive-backed Pipit* *Anthus hodgsoni*.

2.10 Castricum NH ringvangst onv (Vrs Castricum).
19.10 Texel NH (R. F. J. van Beusekom).

Naar het oordeel van de commissie hoort de Grote Pieper niet langer thuis bij de zogenaamde 'beoordeelsoorten'. Gevallen tot en met het verslagjaar worden nog beoordeeld; die vanaf 1 januari 1989 niet meer.

Mongoolse Pieper *Anthus godlewskii* (0,1,0)

1983 13.11 Westenschouwen Zld vangst/vondst ♀ eerstejaars (L. van Ree, opgenomen in collectie Zoölogisch Museum, Amsterdam).

Specifieke informatie betreffende dit geval van een nieuwe soort voor ons land kan gevonden worden in Cramp 1988: 309-313.

Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni* (0,1,1)

20.4 Alphen aan den Rijn ZH z ♂ zomer (E. van der Burg, A. & P. de Knijff, van der Burg & de Knijff 1989).

Roodkeelpieper *Anthus cervinus* (12,48,5)

10.5 Eemshaven Gr zomer (L. J. R. Boon, P. M. Gnodde, H. van der Jeugd). 12.5 Breskens Zld zomer (E. Sanders, P. van Tuil). 13-15.5 Eemshaven Gr twee zomer (A. de Bruin e.a.). 15.5 Kreileroord NH (R. E. Brouwer, R. Alma, O. L. de Vries).

***Waterspreeuw** *Cinclus cinclus* (84,143,7)

12.3 Amsterdamse Waterleidingduinen NH. 29.6 Lemiers L één of twee ad + onv (broedgeval?). 24.10 Castricum NH ringvangst. 30.11 Rozendaal Gld twee. 28.12 Amsterdamse Waterleidingduinen NH.

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia* (1,16,4)

20-27.5 Egmond aan den Hoef NH z ♂ (A. Wijker, M. Berlijn, D. J. Moerbeek e.a.). 22-23.5 Paterswolde D z ♂ (A. de Bruin e.a.). 9.9 Vlieland Fr ringvangst (K. Terpstra). 15.9 Vlieland Fr ringvangst (K. Terpstra).

Blauwborst *Luscinia svecica svecica*

11.5 Den Helder NH ♂ zomer (C. S. L. van der Vliet e.a.).

Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka* (0,0,1)

28.5 Schiermonnikoog Fr ♀ (T. M. van der Have, A. B. van den Berg e.a., van der Have 1989, *DB* 10: 154, *British Birds* 82: 349).

Een nieuwe soort voor Nederland.

Goudlijster *Zoothera dauma* (9,4,1)

17.3 Wageningen Gld (G. T. M. Derksen).

De opgegeven aantallen zijn na herziening van de Avifaunistische Lijst. Een vangst uit 1966 en een waarneming uit 1973 worden niet langer aanvaardbaar geacht (van IJzendoorn & CDNA in voorb.). Daarmee is bovengaand geval van deze illustere soort de eerste veldwaarneming in ons land; alle andere gevallen waren vondsten.

Vale Lijster *Turdus obscurus* (1,2,1)

30.9-4.10 Texel NH ♂ eerstejaars (P. Baahre, L. van der Veen, J. W. de Roever e.a., *DB* 10: 202, 11: 46, Baahre & van der Veen 1989).

Krekelzanger *Locustella fluviatilis* (6,7,1)

24-25.5 Vlaardingen ZH z ♂ (W. Breedveld, M. Berlijn e.a., *DB* 10: 158).

Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola* (veel,125,10)

30.4 Maarssen U (H. R. Russer). 2.8 Makkumer Zuidwaard Fr ringvangst onv (W. Bil). 2.8 Kennemerduinen NH ringvangst onv (Vrs van Lennep). 6.8 Makkumer Zuidwaard Fr drie ringvangst onv (W. Bil). 6.8 Elburg Gld ringvangst onv (B. van den Brink). 14.8 Zwolle O ringvangst onv (G. J. Gerritsen). 17.8 Wassenaar ZH ringvangst onv (Vrs de Beer). 23.8 Zwartsluis O ringvangst onv (G. E. H. Smalbroek, J. Bredenbeek, H. ten Klooster).

1987 11-15.8 Maasvlakte ZH max drie onv (G. C. A. Sangster e.a., *Vogeljaar* 35: 359, betreft uitbreiding van gepubliceerde data; vgl. *Lim* 61: 170).

Een typerend jaar voor het voorkomen van de Waterrietzanger in ons land: een enkele voorjaarswaarneming en de meeste gevallen in de eerste helft van augustus. Volwassen vogels blijven uiterst zeldzaam.

Kleine Spotvogel *Hippolais caligata* (0,2,1)

21.9 Kennemerduinen NH ringvangst eerstejaars (Vrs van Lennep, *DB* 10: 203, van den Berg 1989).

Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (2,13,1)

9.5 Maasvlakte ZH ♂ zomer (B. W. van Dijk, A. Velthuisen e.a.).

Woestijngrasmus *Sylvia nana* (0,0,1)

30.10-3.11 Amsterdamse Waterleidingduinen NH (F. G.

Woestijngasmus, 3 november 1988, Zandvoort (Arnoud van den Berg). *Desert Warbler* *Sylvia nana*.

S. M. Hieselaar, A. B. van den Berg, A. de Bruin e.a., Hieselaar 1989, *Birding World* 1: 379, *British Birds* 82: 351, *DB* 11: 48).

Een nieuwe soort voor ons land. Het betrof een exemplaar van de ondersoort *S. n. nana*, een broedvogel van de steppen van de zuidelijke Sovjetunie vanaf de Kaspijsche Zee tot Midden-Mongolia.

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* (20,137,5)

22.5 Oostvoorne ZH ringvangst ♀ tweedejaars (VrsVoorne). 13.8 Roptazijl Fr ringvangst onv (Vrs Franeker). 18.8 Burgervlotbrug NH ringvangst onv (H. Vader). 11.9 Spijkenisse ZH ringvangst onv (Vrs Spijkenisse). 1.10 Wassenaar ZH ringvangst onv (Vrs de Beer). **1981** 5.8 Diemen NH onv (G. van Duin, C. J. Scharinga).

Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides* (7,13,1)

29.5 Schiermonnikoog Fr z ♂ (T. M. van der Have e.a.).

Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus*(2,25,4)

24-28.4 Den Haag ZH (C. Fortgens, F. van der Meer, G. C. A. Sangster e.a.). 20-22.10 Texel NH (G. van Aalst, J. J. Bakhuizen, J. Scharinga e.a.). 22.10 Texel NH (L. J. R. Boon, J. Scharinga e.a.). 22.10 Texel NH (K. Kraayeveld, J. van 't Bosch, B. de Lange).

Bladkoninkje *Phylloscopus inornatus* (65,355,78)

Castricum NH (ringvangsten Vrs Castricum) 18.9, 19.9 twee, 20.9, 22.9, 1.10, 4.10, 5.10, 11.10, en 13.10.

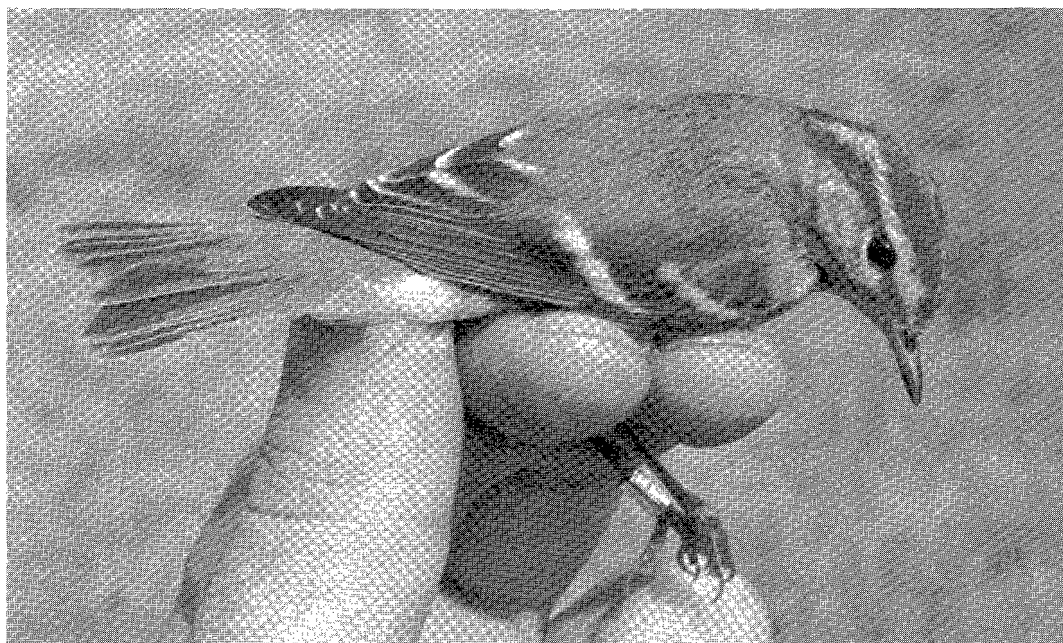
Texel NH 25.9 (P. G. Schrijvershof e.a.), 1-2.10 (J. J. Bakhuizen e.a.), 2.10 (J. J. Bakhuizen e.a.), 3.10 (W. E. M. van der Schot, R. F. J. van Beusekom, J. J. Bakhuizen e.a.), 4.10 (J. J. Bakhuizen e.a.), 5-9.10 (E. B. Ebels, J. van der Laan, T. J. C. Luyendijk e.a.), 8-9.10 drie (J. Scharinga, M. L. Schrijver), 14.10 (J. Scharinga, L. Heemskerk, A. Veen), 14.10 (J. Scharinga, A. Veen), 14.10 (J. Scharinga, L. Heemskerk, A. Veen), 14-18.10 (J. J. Bakhuizen, M. Berlijn, L. J. R. Boon e.a.), 21.10 (J. Scharinga, J. J. Bakhuizen, L. J. R. Boon e.a.), 22-24.10 (J. Scharinga, J. J. Bakhuizen, M. Berlijn e.a.).

Overige plaatsen 10.9 Terschelling Fr (J. E. Winkelman). 19.9 Vlieland Fr ringvangst (K. Terpstra). 22.9 Kennemerduinen NH twee ringvangsten (Vrs van Lennep). 29.9 Muiderzand Fl twee (R. F. J. van Beusekom). 1.10 Ter-

schelling Fr ringvangst (J. Jukema). 1.10 Makkumer Zuidwaard Fr twee ringvangsten (W. Bil). 1.10 Den Oever NH twee (R. E. Brouwer, G. Hazenhoek). 1.10 Huizen NH (R. F. J. van Beusekom). 1.10 Oostvoorne ZH ringvangst (C. J. van der Lee, H. van der Wal). 1-2.10 Maasvlakte ZH max drie (R. M. van Dongen, L. Bauwens, J. W. de Roever e.a.). 1-2.10 Westkapelle Zld max twee (H. P. Braam, G. A. Davidse, J. M. Walhout). 2.10 Terschelling Fr twee ringvangsten (J. Jukema). 2.10 Blocq van Kuffeler Fl twee ringvangsten (C. M. Liebrechts-Haaker). 2.10 Meijndel ZH (A. A. Dijkstra). 2.10 Wassenaar ZH ringvangst (C. van Deursen). 3.10 Enschede O (B. Hulsebos). 3.10 IJmuiden NH (J. Scharinga). 4.10 Blocq van Kuffeler Fl ringvangst (C. M. Liebrechts-Haaker). 4.10 Den Oever NH twee (R. E. Brouwer, G. Hazenhoek). 5.10 Hasselt O ringvangst (G. E. H. Smallenbroek). 5.10 Oosterwijk NB ringvangst (Vrs Tilburg). 9.10 Eemshaven Gr twee (E. B. Ebels, L. J. R. Boon, A. Bosma). 10.10 Schiermonnikoog Fr ringvangst (J. van der Straaten). 10.10 Vlieland Fr ringvangst (K. Terpstra). 10.10 Den Oever NH (L. J. R. Boon, E. B. Ebels). 11.10 Vlieland Fr ringvangst (K. Terpstra). 11.10 Laaxum Fr ringvangst (J. H. P. Westhof). 11.10 Staphorst O ringvangst (G. E. H. Smallenbroek). 11.10 Blocq van Kuffeler Fl ringvangst (C. van Deursen). 11.10 Kennemerduinen NH ringvangst (Vrs van Lennep). 11.10 Reeuwijk ZH ringvangst (Ringgroep Reeuwijk). 11.10 Oosterwijk NB ringvangst (Vrs Tilburg). 12.10 Terschelling Fr ringvangst (H. Horn). 12.10 Wassenaar ZH ringvangst (C. van Deursen). 12-14.10 Westkapelle Zld max drie (H. P. Braam, J. M. Walhout e.a.). 13.10 Schiermonnikoog Fr ringvangst (Vrs Vrije Universiteit). 13.10 Reusel NB ringvangst (J. Wouters). 14.10 Spijkenisse ZH ringvangst (Vrs Spijkenisse). 15.10 Makkumer Zuidwaard Fr ringvangst (W. Bil). 20.10 Surhuisterveen Fr ringvangst (T. & D. Hiemstra).

1987 1.10 Knardijk Fl (R. F. J. van Beusekom). 5.10 Huizen NH (R. F. J. van Beusekom). 13.10 Katwijk ZH (G. van der Bent, P. Imthoorn, R. van Rossum).

De 78 exemplaren uit 1988 vormen nog geen topjaar: in 1986 werden er 105 exemplaren vastgesteld. Het is evident dat het Bladkoninkje niet langer een dwaalgast is, en de CDNA heeft gemeend te moeten stoppen met de beoordeling van deze soort.

Bladkoninkje, 22 september 1988, Bloemendaal (Arnoud van den Berg). *Yellow-browed Warbler* *Phylloscopus inornatus*.

Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* (0,8,1)
20.10 Rotterdam ZH (B. J. Hill).

Bergfluitier *Phylloscopus bonelli* (9,10,1)
6-18.5 Epen L z ♂ (M. Argeloo, E. B. Ebels e.a., *DB* 10: 160).

Tijftjaf *Phylloscopus collybita brehmii* (1,4,1)
10.5 Ter Apel Gr z ♂ (N. de Vries, R. Blaauw, E. J. Boekema).

1986 15.6 Bergen NH z ♂ (D. Vlugt).

***Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* (?,243,8)
20.5 Mastbos, Breda NB ♂ ad. 29.5 Schiermonnikoog Fr ♂ onv. 1.10 Vlieland Fr juv ringvangst. 2.10 Vlieland Fr juv ringvangst. 2.10 Maasvlakte ZH v. 12.10 Vlieland Fr ringvangst. 13-14.10 Westkapelle Zld juv. 17.10 Texel NH.

Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* (5,107,1)
19.10 Schiermonnikoog Fr (J. D. Eerdmans e.a.).
1987 24.2 Joure Fr vondst (Vanellus 40: 53, opgenomen in collectie Fries Natuurmuseum).

Buidelmees *Remiz pendulinus* (12,206,28)
15.4 Lelystad Fl ringvangst ♀ ad (C. J. Breck). 17.4 Zwolle O twee ringvangsten ♂ ad + ♀ ad (G. J. Gerritsen). 28.4 Lelystad Fl ringvangst ♂ ad (C. J. Breck). 30.4 Oostvaardersplassen Fl ♂ ad (N. Marra, M. Berlijn, E. Russer). 21.5 Biervliet Zld ad (W. Aelvoet). 3.6 Rotterdam ZH ad (A. B. van den Berg, *DB* 10: 159). 16.6 Suawoude Fr ringvangst vijf pulli uit broedgeval (H. & L. Eikhoudt, A. Oosterdijk). 20.6 Lelystad Fl ringvangst ♀ ad (C. J. Breck). 9.7 Almere-Haven Fl ringvangst ♀ ad (C. J. Breck). 28.7 Elburg Gld ringvangsten ♂ ad + ♀ ad (K. Terpstra, B. J. Speek). 3.8 Zwartsluis O ringvangst juv (G. E. H. Smallegenbroek, G. Hanekamp, J. Bredenbeck). 3.8 Elburg Gld twee ringvangsten juv (B. van den

Brink). 5.8 Zwarte Meer O ringvangst ♂ ad (J. Nap). 16.8 Lelystad Fl ringvangst juv (C. J. Breck). 3.9 Makkumer Zuidwaard Fr ringvangsten ♂ juv + twee ♀ juv (W. Bil). 10.9 Zwarte Meer O ringvangst twee juv (J. Nap). 15.9 Laaxum Fr ringvangst ♀ ad (J. H. P. Westhof). 1.10 Rohel Fr ringvangst (J. de Jong).

1986 8-31.5 Ooypolder Gld ad (P. van Scheepen e.a., betreft aanvulling gepubliceerde data; vgl. *Lim* 60: 202).
1987 31.8-4.9 Oostvaardersplassen Fl max acht juv (A. Schaftenaar, R. de Beer e.a.).

Het jaar 1988 is het laatste jaar waarover de CDNA waarnemingen van deze soort beoordeelt. De soort heeft in recente jaren een explosieve uitbreiding in ons land gekend, en lijkt zich definitief gevestigd te hebben. In de Ooypolder bijvoorbeeld (Bekhuis 1988) broedde de Buidelmees vermoedelijk reeds in 1984; in 1987 en 1988 werden hier acht territoria vastgesteld.

***Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes*
15.10 Den Helder NH. 8.12 Ede Gld. 29.12 Den Helder NH.

Roodkopklauwier *Lanius senator* (?,31,1)
18.4 Katwijk ZH (K. J. Eigenhuis, M. Berlijn e.a., *Duinstag* 3: 44-45).

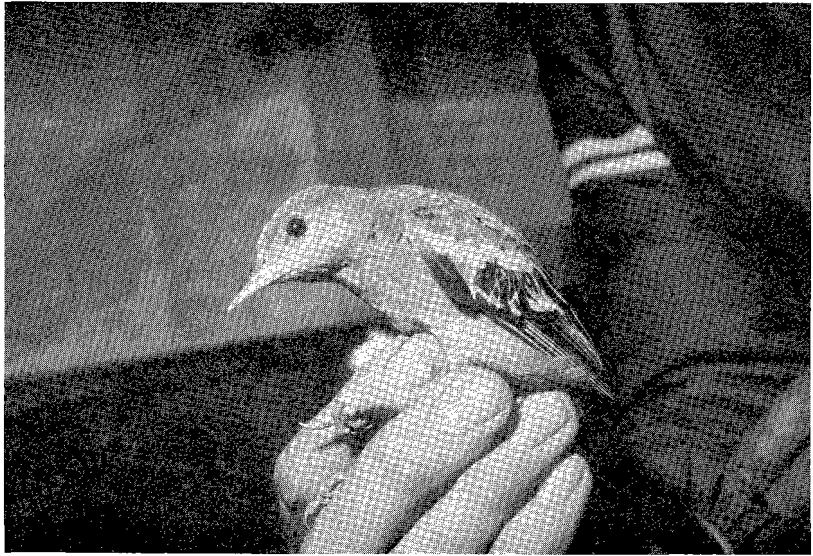
1986 23.5 Knardijk Fl ♂ ad (R. F. J. van Beusekom).

Roze Spreeuw *Sturnus roseus* (3,22,2)
22.10 Texel NH juv (H. P. Braam, S. Lilipaly, E. Sanders e.a.). 22.10 Hoek van Holland ZH juv (P. G. Schrijvershof e.a.).

Witsluitbarmsijs *Carduelis hornemanni* (?,?,1)
20.11 IJmuiden NH eerste-winter (R. & B. Hofland).

Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* (8,241,1)
30.10 Tongeren Gld ringvangst ♀ (K. Terpstra).

Noordelijke Troepiaal, 14 oktober 1988, Vlieland (J. B. Buker). *Northern Oriole Icterus galbula*.

Roodmus *Carpodacus erythrinus* (3,60,11)
26-29.5 Groningen Gr z ♂ ad (M. Olthoff e.a.). 28.5-half juli Den Helder NH twee ad ♂, ad ♀ + twee onv (M. Zijp, M. Berlijn, D. J. Moerbeek e.a.). 29.5 Schiermonnikoog Fr ♂ ad (A. Bosma). 12-26.6 Galjootweg Fl ad ♂ + ad ♀ (P. vanScheepen, F. Schoenmakers, *DB* 10: 160). 13.8 Wassenaar ZH ringvangst juv (Vrs de Beer). 13.9 Diemen NH ♂ ad (R. F. J. van Beusekom).
1987 29.6-9.7 Den Haag ZH ♂ tweede-jaars (P. van Scheepen e.a., betreft uitbreiding van gepubliceerde data; vgl. *Lim* 61: 172). 29.6 Scheveningen ZH ♂ derde-jaars (P. van Scheepen e.a.).

Bosgors *Emberiza rustica* (5,25,1)
13.5 Terschelling Fr ♀ ad (J. D. Eerdmans).
1986 14.10 Texel NH (A. Vink).

Dwerggors *Emberiza pusilla* (22,?,1)
21.9 Vlieland Fr ringvangst eerstejaars (K. Terpstra).
1987 3.11 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum).

Noordelijke Troepiaal *Icterus galbula* (0,0,1)
1987 14.10 Vlieland Fr ringvangst ♀ onv (H. M. van Eck e.a.).

Een nieuwe soort voor ons land. De vogel werd op de 14de gevangen en vervolgens aangehouden tot 18 oktober. Op de 19e werd zij kort gezien, en op 20 oktober nogmaals teruggevangen.

Niet aanvaarde gevallen *Records not accepted*

In de onderstaande lijst zijn alle gevallen opgenomen die om één van de volgende redenen niet zijn aanvaard (zie ook inleiding):

- (●) de waarneming werd ingestuurd zonder beschrijving;
 - (●) het geval had mogelijk betrekking op een andere soort;
 - (●) het geval had met grote stelligheid betrekking op (een) uit gevangenschap ontsnapte vogel(s).
- Van de gevallen is alleen de datum vermeld. Soorten die niet op de Nederlandse Lijst voorkomen, zijn met hun wetenschappelijke naam aangeduid.

Kuhls Pijlstormvogel 31.10. Stormvogeltje 8.10, 19.11. *Bostrychia hagedash* 28.4-10.10. Flamingo 17-19.4. *Phoenicopterus minor* 9.8-26.10. Dwerggans 2.4. Amerikaanse Smient 22-25.3, 9.9, 21.11. *Mergus cucullatus* 24-27.1. Slangenarend 19.5. Steppekiekendief 13.5. Arendsbuizerd 25.4. Bastaard-/Schreeuwarend 4-5.11. *Coturnix japonica* 14-20.7. Kleinst Waterhoen 27.5. Grote Trap 4.4. Woestijnplevier 24.7. *Calidris pusilla* 9.5. Poelsnip 5.10. Terek Ruiter 15.10. Grote Franjepoot 1.10. Kleinste Jager 8.9, 8.10. Franklins Meeuw 16.5. Ringsnavelmeeuw 12.2, 12-15.5, 21.12. Geelpootmeeuw 7.7, 23.10. Kleine Burgemeester 12.5. Bijeneter 14.8. *Ptyonoprogne rupestris* 22.5. Grote Pieper 2-5.5. Roodkeelpieper 9.5, 14.5, 3.9, 16.10. Gele Kwikstaart ondersoort *feldegg* 6.5. Alpenheggemus 30.4. Vale Lijster vangst januari. Cetti's Zanger 12.5. *Sylvia undata* 27.6. Bruine Boszanger 17.10. Fitis ondersoort *acredula* ringvangst 4.10. Taigaboomkruiper 17.12. Roze Spreeuw 15.10. Witsluitbarmsijs 20.11, 3.12 (drie). Grote Kruisbek 26.11, 14.12 (tien). Bosgors 24.3, 22.10.

1976 *Hieraaetus fasciatus* 2-3.10.
1984 Steppekiekendief 19.9. Grote Kruisbek 4.2 (twee).
1985 Kleine Kokmeeuw 14-17.10.
1987 Kleinste Jager 8.8. Roodkeelpieper 18.10. Noordse Nachtegaal 9.6. Buidelmees 13.6-16.9 (twee), 18.8.

Dankwoord De commissie is dank verschuldigd aan R. D. Wassenaar, Nederlandse Ringcentrale (Vogeltrekstation), Heteren voor het verschaffen van aanvullende gegevens betreffende ringvangsten.

Summary

This annual report of the Dutch rarities committee lists records of rare and scarce birds in the Netherlands in 1988 together with some older ones. Species marked with an asterisk in the list of accepted records are not considered by the committee. The three numbers in parentheses after the species' name refer to the total numbers in 1900-68, 1969-87, and 1988, respectively.

Interesting records include: *Limnodromus scolop-*

ceus (5th), *Larus pipixcan* (2nd), *L. philadelphia* (2nd), *Bubo bubo* (2nd), *Melanocorypha calandra* (2nd), *Anthus godlewskii* (1st), *A. hodgsoni* (2nd), *Oenanthe ple-shanka* (1st), *Hippolais caligata* (3rd), *Sylvia nana* (1st), and *Icterus galbula* (1st).

Translation of words used in the listing of records: *ringvangst* = trapped and ringed, *vangst* = trapped, *vondst* = found dead, *een* = one, *twee* = two, *drie* = three, *vier* = four, *vijf* = five, *zes* = six, *zeven* = seven, *acht* = eight, *negen* = nine, *tien* = ten, *twaalf* = twelve, *twintig* = twenty (see also list of abbreviations).

Literatuur

- BEERS H. & FOKKEMA J. 1988. Afdeling vogels. Veld Vitrine 102: 1428-1430.
- BEKHUIS J. F. 1988. Bijzondere Broedvogels in Ooypolder, Bemmelse Polder en Gendtse Polder. Staatsbosbeheer, Utrecht.
- VAN DEN BERG A. B. 1989. Kleine Spotvogel te Bloemendaal in september 1988. Dutch Birding 11: 123-126.
- BÖHRE P. & VAN DER VEEN L. 1989. Vale Lijster op Texel in september en oktober 1988. Dutch Birding 11: 66-68.
- VAN DER BURG E. & DE KNIJFF P. 1989. Siberische Boompieper te Alphen aan den Rijn in april 1988. Dutch Birding 11: 74-76.
- DE BY R. A., VAN IJZENDOORN E. J. & CDNA 1989. Wijzigingen in samenstelling en werkwijze CDNA. Limosa 62: 117-118.
- CRAMP S. (ed.) 1988. The birds of the Western Palearctic, 5. Oxford University Press, Oxford.
- FUHRMANN K. 1988. Ein sehr helle junge Falkenraubmöwe *Stercorarius longicaudus*. Limicola 2: 195-196.
- VAN DER HAVE T. M. 1989. Bonte Tapuit op Schiermonnikoog in mei 1988. Dutch Birding 11: 107-111.
- HIESELAAR F. G. S. M. 1989. Woestijngrasmus in AW-Duinen te Zandvoort in oktober en november 1988. Dutch Birding 11: 111-114.
- MAUER K. A. & VAN IJZENDOORN E. J. 1987. Terekruiers in Nederland en Europa. Dutch Birding 9: 89-98.
- VOSSEN P. 1988. Oehoe in Zuid-Limburg in februari-april 1988. Dutch Birding 10: 187-188.
- VAN DER WOLF P. 1989. Kalanderleeuwerik op Texel in mei 1988. Dutch Birding 11: 70-73.

R. A. de By, Ankrot 19, 7523 LH Enschede
P. de Knijff, Cederstraat 37, 2404 VC Alphen aan den Rijn

Aanvaard voor opname 27 oktober 1989